ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้เขียน

แนวคิดทางปรัชญาของสมัคร บุราวาศ

นายธนารักษ์ กาญจนขันธกุล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์: อาจารย์ คร. พิสิฏฐ์ โกตรสุโพธิ์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย พงษ์สนิท

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จารุณี วงศ์ละคร

กรรมการ

าเทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของ สมัคร บุราวาศ เพื่อทราบถึงแนวคิดและ หลักการทางปรัชญา รวมถึงวิธีการและเครื่องมือในการกิดทางปรัชญา โดยการวิเคราะห์ผลงานที่ สำคัญ 9 เล่ม จากการศึกษาทำให้ทราบว่าแนวคิดและหลักการ เป็นแบบสสารนิยมที่พัฒนาเป็น ปรัชญาวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยวิธีการคิดแบบวิภาษวิธีและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อค้นหา ความจริง ความรู้ที่ถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ทำให้ทราบถึงทรรศนะเกี่ยวกับปรัชญาของเขาว่า วิชาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาโลกทรรศน์ของคนให้เป็นระบบและเป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะทำให้ สามารถเข้าใจความจริงของโลกได้อย่างถูกต้อง และปรัชญายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยน แปลงสภาพสังคมอีกด้วย นอกจากนี้หากพิจารณาแนวคิดทางปรัชญาโดยใช้ระบบปรัชญาตะวันตก เป็นกรอบวิเคราะห์พบว่า สมัคร บุราวาศมีแนวกิดทางอภิปรัชญาที่จัดอยู่ในกลุ่มสสารนิยม ซึ่งให้ ความสำคัญกับปรัชญาวิทยาศาสตร์ และถือเป็นจุคยืนทางความกิดที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยา-ศาสตร์ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์สังคม แนวคิดค้านญาณวิทยาเป็นแบบประจักษนิยมที่เห็นว่า ความรู้ที่ถูกต้องจะต้องมาจากข้อมูลทางประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์ ส่วน แนวคิดด้านจริยศาสตร์เป็นแนวคิดสุขนิยมแบบสากล โดยมีเกณฑ์แบบสัมพัทธนิยมที่เห็นว่ามนุษย์ สามารถสร้างจริยธรรมอันดีขึ้นได้ เมื่อสิ่งแวคล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมหนึ่งๆเหมาะสม

อีกทั้งจากการศึกษายังทำให้ทราบถึงพัฒนาการทางความคิดในแต่ละช่วงสำคัญของชีวิต เริ่มจากช่วงความคิดแบบวิทยาศาสตร์เพราะได้รับศึกษาทางตะวันตก ช่วงต่อมาสนใจพระพุทธ ศาสนาและการปฏิบัติมากขึ้น จนกระทั่งมีโลกทรรศน์ที่ผสมผสานแนวคิดทางปรัชญาจากศาสตร์ ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพุทธศาสตร์ โดยเน้นประเด็นการเข้าถึง ความจริงและการสร้างปัญญา โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และการปฏิบัติทางจิต เพื่อค้นหา ความจริงและใช้เป็นเครื่องมือในการผลักคันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมใหม่

นอกจากนี้แนวคิดของสมัคร บุราวาศ ยังมีอิทธิพลต่อนักคิดไทยในปัจจุบันที่ยอมรับและ นำไปศึกษาต่อ เช่น ประวุฒิ ศรีมันตะศึกษาเรื่องการปฏิรูปสังคม และวินิจฉัย แสงสว่างวัฒนะ ศึกษาแนวคิดด้านปรัชญาวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักคิดทั้ง 2 นี้เห็นความสำคัญของสมัครที่ตั้งใจแน่วแน่ใน การสร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาของคนไทย ซึ่งควรแก่การยกย่องให้เป็นนักปรัชญา ไทยอย่างแท้จริง Thesis Title

The Philosophical Thought of Samak Buravas

Author

Mr. Thanarak Kanchanakhanthakul

M.A.

Philosophy

Examining Committee:

Kotsupho Lecturer Dr. Phisit

Chairman

Assistant Prof. Noi Pongsanit

Member

Assistant Prof. Jarunee Wonglakorn

Member

Abstract

The purpose of the study of the philosophical thought of Samak Buravas is to realize the philosophical thought and principles including the philosophical means and methods of Samak Buravas by analyzing the 9 books which constitute his major work. It was found that the thought and basic principles are materialistic, and later developed into a philosophy of science. His method is dialectical and follows the scientific procedure in order to discover truths, correct knowledge which have practical value.

The result of the study and analysis informs us of his attitude towards philosophy; namely that philosophy is a necessary subject in order to develop people's worldview in a systematic and scientific way, so that they can understand the truth of the world correctly, and philosophy can be a tool for changing social order. If we consider the philosophical thought from a western point of view, as frame of reference, we see that Samak Buravas's work can be metaphysically classified as materialism; i.e. he gives importance to philosophy of science - the latter constituting a foundation for his important ideas on natural and social science. Regarding his epistemology, it is empirically oriented; Samak Buravas states that correct knowledge is got from experience which has passed the test of science. As concerns his ideas on ethics, Samak Buravas can be considered an universalitic hedonist in a relativist sitting; man is capable of creating good when social and economic environment are favorable.

Besides this, the study shows the development of his thought in the different stages in his life. Starting from a scientific outlook resulting from western influences in his educational itinerary, followed by a period in which he develops an interest in Buddhism – its theory and practice, eventually resulting in an worldview which integrates and combines different disciplines in a unique blend of science, history, social sciences, and Buddhism; he was especially interested in discovering truth and developing insight in order to use this knowledge as a motor for improving social conditions, by using scientific method and mindfulness meditation as basis.

Moreover, it was found that his thought has influenced Thai contemporary thinkers who readily acknowledge their indebtedness to Samak Buravas, and continue studying society in terms of his analysis; Prawut Srimanta studied social reform, whereas Winichai Saengsawangwattana focuses on the philosophy of science. These two thinkers see the importance of Samak Buravas's determination and efforts to produce a theoretical body of works for developing Thai wisdom. Samak Buravas is therefore rightfully considered as a Thai philosopher.